

Asia: VN/1258/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi sekä sosiaalisista yrityksistä annetun lain kumoamisesta

1. Julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain lukua 7 Palkkatuki koskevat kysymykset

1 § Palkkatuki (sis. palkkatuen määritelmän)

- **Lisättäisiin palkkatuen tarkoitukseen vammaisten ja pitkäaikaissairaiden sekä 60 vuotta täyttäneiden pitkäaikaistyöttömien työn saannin ja työelämään osallisuuden lisääminen.**

Vammaisfoorumi kannattaa ehdotettuja muutoksia.

2 § Palkkatuen yleiset edellytykset

- **Rajattaisiin palkkatuetun työn kohderyhmää**

Vammaisfoorumin näkemyksen mukaan ehdotetut muutokset selkeyttävät palkkatuen myöntämisen ehtoja.

3 § Työnantajaan liittyvät palkkatuen edellytykset

- **Työnantajiin lisättäisiin hyvinvointialue ja poistettaisiin luonnollinen henkilö, joka ei harjoita taloudellista toimintaa (kotitalous)**
- **Tuotannollisista tai taloudellisista syistä viimeisten 12 kuukauden aikana irtisanoneelle työnantajalle tuki voitaisiin myöntää, jos tämä on ottanut saman määrän henkilöitä työhön irtisanomisen jälkeen**
- **Palkkatukea ei myönnettäisi uudestaan työnantajalle saman henkilön palkkaamiseen poikkeuksena vamman tai sairauden perusteella, oppisopimuskoulutukseen tai 60 vuotta täyttäneen pitkäaikaistyöttömän työllistämiseen myönnetty tuki tietyin edellytyksin**

Ei kommentoitavaa

5 § Palkkatuella katettavat palkkakustannukset

- **Työnantajan sivukuluja ja lomarahaa ei jatkossa luettaisi palkkatuella katettaviin kustannuksiin**
- **Muita tarkennuksia tukikelpoisten kustannusten määritelmään**

Vammaisfoorumi esittää huolensa siitä, että palkkakustannusten sivukulujen poisjäänti ei välttämättä tuo euromäärällisesti merkittävästi korotusta palkkatukeen. Tämä voi aiheuttaa sen, että palkkatuen uudistamisen tavoitteena ollut palkkatuen käytön lisääntyminen ei toteudu.

6 § Palkkatuen määrä ja kesto

- **Tuen määrä olisi työttömyyden kestosta riippumatta 50 % palkkakustannuksista**
- **Tuen kesto 5 tai 10 kuukautta, kuitenkin enintään työsuhteen pituinen**
- **Palkkatuki voitaisiin myöntää uudelleen toiselle työnantajalle heti edellisen palkkatukijakson päätyttyä, jos henkilö kuuluisi edelleen palkkatuen kohderyhmään ja tuen myöntäminen olisi tarkoituksenmukaista**

Vammaisfoorumi katsoo, että on hyvä, että palkkatuen myöntämistä yksinkertaistetaan. Palkkatukea selkeyttää se, että tuen määrä ei ole enää riippuvainen työttömyyden kestosta.

Sivukulujen poisjäänti ei välttämättä kuitenkaan tuo euromäärällisesti merkittävää korotusta palkkatukeen, mikä voi aiheuttaa sen, että palkkatuen käyttö ei lisääny.

7 § Palkkatuki alentuneesti työkykyisen palkkaamiseen

- **Tuen määrä olisi 70 prosenttia palkkakustannuksista**
- **Tuki myönnettäisiin 10 kuukauden ajaksi sillä perusteella, että vamma tai sairaus vaikeuttaa huomattavasti sopivan työn saamista**
- **Tukea voitaisiin jatkaa samalla työnantajalla tietyin edellytyksin enintään 24 kuukauden jaksoissa.**

Vammaisilla henkilöillä on selvitysten perusteella vaikeuksia työllistyä, ja he ovat heikommassa asemassa työmarkkinoilla kuin muut ikäisensä. Ehdotettu muutos palkkatukeen, jolla helpotettaisiin rekrytointikynnyksen ylittämistä, on kannatettava. Ajatus siitä, että palkkatuen saisi alkuun ilman arviointia tuottavuuden alenemisesta vamman tai pitkäaikaissairauden perusteella, edistäisi rekrytointikynnyksen ylittämistä.

Vamman tai sairauden perusteella myönnettävä palkkatuki voisi olla 70 % palkkakustannuksista. Vammaisfoorumi kannattaa ehdotettua palkkatukiprosenttia ja toteaa, että korotusta on odotettu. Tukiprosentin korotuksella voi olla myönteisiä vaikutuksia vammaisten ja osatyökykyisten työllistymisen edistymiseen. Palkkakustannusten sivukulujen poisjäänti aiheuttaa sen, että euromääräinen korotus palkkatuessa ei ole merkittävä. Tämä voi aiheuttaa sen, että palkkatuen uudistamisen tavoitteena ollut palkkatuen käytön lisääntyminen ei toteudu. Vammaisfoorumi esittääkin, että alentuneesti työkykyisen palkkatukeen kohdennetaan samanlainen palkkakustannusten kerroin korotus kuin 100 %:n palkkatuessa.

Pykälän 3 momentin 2 kohta kohtuullisten mukautusten toteuttamisesta on kannatettava. Vammaisfoorumi katsoo, että kohtuullisten mukautusten maininta laissa edistää kohtuullisten mukautusten toteutumista. Vammaisfoorumi edellyttää kuitenkin, että TE-palvelujen asiantuntijat tukevat työnantajaa kohtuullisten mukautusten toteuttamisessa ja viestivät työolosuhteiden järjestelytuesta työnantajille mainiten sen voivan olla osa mukautuksia ja niiden toteuttamista.

Vammaisfoorumi nostaa esiin vammaisjärjestöjen asiantuntemuksen liittyen pykälän 3 momentin 3 kohtaan. Kun TE-palvelujen asiantuntijat arvioivat tuottavuuden alentumaa työtehtävässä, heillä on mahdollisuus hyödyntää myös vammaisjärjestöjen asiantuntemusta. Monella vammaisjärjestöllä on asiantuntemusta nimenomaan tiettyihin vammoihin liittyen ja niiden aiheuttamaan mahdolliseen tuottavuuden alenemaan.

8 § 100 prosentin palkkatuki

- **Tuki myönnettäisiin 10 kuukaudeksi. Tukikelpoisia palkkakustannuksia korotettaisiin kertoimella 1,23 työnantajan sivukulujen kattamiseksi laskennallisesti.**
- **100 prosentin palkkatuki olisi mahdollinen kaikille yhdistyksille, säätiöille ja rekisteröidyille uskonnollisille yhdyskunnille**
- **Jos työnantajan toiminnalla on työ- ja elinkeinotoimiston arvion mukaan vaikutusta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, 100 prosentin palkkatuki myönnettäisiin de minimis -tukena. Muussa tapauksessa tuki olisi EU:n valtioneuvoston ulkopuolista tukea. Arvioinnin kriteereistä säädettäisiin erikseen valtioneuvoston asetuksella.**

Vammaisfoorumi kannattaa sitä, että 100 %:n palkkatuki mahdollistuu kaikille yhdistyksille, säätiöille ja rekisteröidyille uskonnollisille yhdyskunnille.

10 § Palkkatuki oppisopimuskoulutukseen

- **Palkkatuen määrä oppisopimuskoulutuksessa olisi 50 % ja pysyisi samana koko koulutuksen keston ajan**

- **Palkkatukea myönnettäessä tuki olisi mitoitettava koko sille ajalle, jonka työ- ja elinkeinotoimisto arvioi tarkoituksenmukaiseksi.**
- **Tukea voitaisiin jatkaa, jos henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman mukainen oppisopimuskoulutuksen kesto muuttuu koulutuksen aikana**

Vammaisfoorumi pitää hyvänä sitä, että oppisopimuskoulutukseen voidaan myöntää palkkatuki pykälän 7 ehdolla. Vammaisfoorumi kuitenkin edellyttää, että tuki jatkuu 70 %:na koko koulutuksen ajan, koska tuottavuuden alenemaa on mahdotonta arvioida kesken koulutuksen 10 kk:n opiskelujen jälkeen.

11 § Tuella palkatun siirtäminen

- **Edelleen siirtämisestä tehtäisiin erillinen päätös ja säädettäisiin edellytykset edelleen siirtämiselle**

Ei huomioita.

2. Huomioita lukuun 7a 55 vuotta täyttäneiden työllistämistuki

Huomioita 55 vuotta täyttäneiden työllistämistuesta (luku 7a, uusi luku)

- **Tuki on uusi**
- **Tuki myönnettäisiin ilman tarkoituksenmukaisuusharkintaa, jos laissa säädetyt edellytykset täyttyvät.**
- **Tukea maksettaisiin 70 prosenttia tukikelpoisista palkkakustannuksista 10 kuukaudelta, kuitenkin enintään työsuhteen keston ajalta.**
- **Tukikelpoisina kustannuksina pidettäisiin samoja palkkakustannuksia kuin palkkatuetussa työssä.**

Ei huomioita.

3. Huomiot elinkeinotoiminnan käsitteen muutoksiin

Huomiot elinkeinotoiminnan käsitteen muutoksiin

- **Työvoimakoulutuksen yhteishankinta (5 luku 7§) ja työolosuhteiden järjestelytuki (10 luku 3§)**
- **Työllisyyspoliittinen-avustus (säädettäisiin julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetulla asetuksella)**
- **Työsopimuslain 13 luvun 6 §:n 2 momentin 2 kohdan muuttaminen**

Ei huomioita.

4. Huomiot sosiaalisista yrityksistä annetun lain kumoamiseen

Huomiot sosiaalisista yrityksistä annetun lain kumoamiseen

Ei huomioita.

5. Huomiot julkisesta työvoima- ja yrityspalvelulaista annetun lain muihin lukuihin ehdotettuihin muutoksiin tai esitysluonnoksen liitelakeihin

Kommentit julkisesta työvoima- ja yrityspalvelulaista annetun lain lukuihin 1, 2, 3, 11, 12, 13 ja 14, 7 luvun 4, 9 ja 12-15 §:iin ehdotettuihin muutoksiin tai esitysluonnoksen liitelakeihin

- **Mainittuihin lukuihin ja lakeihin on tehty vähäisiä tai teknisiä muutoksia.**

Ei huomioita.

6. Yleiset huomiot

Yleiset huomiot:

- a. Huomiot ehdotetun sääntelyn suhteesta hyvään hallintoon ja perustuslakiin**
- b. Huomiot esitysluonnoksen vaikutusarvioinnista**
- c. Muuta kommentoitavaa**

Ei huomioita.

Kokko Sari
Vammaisfoorumi ry